Sustainable-driven Entrepreneurship -hankkeen kuulumisia

27.11.2020

Kulunut vuosi Sustainable-driven Entrepreneurship -hankkeessa (SdE) on ollut mielenkiintoinen. Vallitsevan Covid-19 pandemian takia hankkeen kaikki kansainväliset tapaamiset on pidetty virtuaalisesti Teams-alustalla. Hanke on edennyt oppimismateriaalin tuottamisvaiheeseen, jota SeAMK tekee yhdessä hollantilaisen HOGENT-korkeakoulun kanssa. Oppimateriaalien tuottamisessa keskitymme erityisesti kestävän kehityksen ja kiertotalouden yrittäjyyteen sekä uusien tuotteiden ja palveluiden innovointiin. Oppimateriaaleja on tarkoitus hyödyntää myös hankkeen jälkeen osana Yrittäjyyden perusteet -opintojaksoa.

Olemme kartoittaneet jo olemassa olevaa suomen- ja englanninkielistä materiaalia, ja suurena apuna ovat olleet mm. avointen oppimateriaalien kirjasto, josta kiertotalouteen liittyviä ja erityisesti kiertotalouden liiketoiminnan materiaaleja löytyy huimat 50 op. Materiaalia on työstetty Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamasta Kiertotalousosaamista ammattikorkeakouluihin -hankkeessa, johon on osallistunut yhteensä 19 ammattikorkeakoulua. (Kiertotaloutta ammattikorkeakouluihin 2020.)

Sitra (2020) kokoaa vuosittain listan Kiertotalouden kiinnostavimmista kiertotalouden yritysesimerkeistä Suomessa. Sitra haastaakin listallaan suomalaisyritykset vastaavaan muuttuvan maailman tarpeisiin. Listalle pääsevät yritykset ovat esimerkiksi tuottaneet uusia ja innovatiivisia palveluita, pidentäneet tuotteiden elinkaarta tai kehittäneet erilaisia jakamisalustoja. Sitran listalta löytyy tällä hetkellä erikokoisia yrityksiä eri toimialoilta. Kiinnostavimpia ovat esimerkiksi Emmy.fi, Sulapac ja Swappies, joista osasta on tehty myös erillisiä business caseja SdE-hankkeeseen.

Sitran (2019) mukaan monet yksittäisistä liiketoimintaesimerkeistä ovat vielä vahvasti riippuvaisia siitä, että tuotteita valmistettaisiin ja myytäisiin mahdollisimman paljon. Kiertotalouden yhteydessä keskitytäänkin liian usein vain materiaaleihin, sivuvirtoihin ja kierrätykseen, vaikka muutoksen ytimessä ovat uudet liiketoimintamallit sekä arvoketjujen kokonaisvaltainen muuttaminen.

Kiertotaloudella parannetaan yrityksen tehokkuutta ja saadaan säästöjä esimerkiksi minimoimalla hukka materiaaleissa tai laitteistossa. Kiertotalouden vakavasti ottavat yritykset ovat myös houkuttelevia sijoittajien silmissä, sillä ne suojautuvat viiteryhmäänsä paremmin raaka-aineisiin ja ilmastonmuutokseen liittyviltä markkinariskeiltä. Kiertotalouteen siirtyminen on paitsi viisasta, myös välttämätöntä kestävän tulevaisuuden kannalta. Kiertotalous tarjoaa ratkaisuja luonnonvarojen ylikulutukseen, ilmastonmuutokseen sekä luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen. Tulevaisuudessa yritysten kassavirrat tulevat yhä enemmän kiertotaloudesta. Kiertotalous, digitaalisaation tapaan, muuttaa tapaamme toimia niin liike-elämässä kuin arjessamme. (Sitra 2019.)

Myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteet Agenda 2030 edellyttävät siirtymistä kiertotalouteen sekä teollisuus- että kehitysmaissa. Agenda 2030:ssa valtiot sitoutuvat mm. luonnonvarojen tehokkaampaan käyttöön, kestäviin tuotanto- ja kulutustapoihin ja resurssien kierrätykseen. Materiaalien tehokas kierrätys voi luoda myös uusia työpaikkoja. Valtiot voivat ohjata verotuksella tuotantoa ja kulutusta kestävämpään

suuntaan. Verokevennykset voisivat ohjata ympäristöä säästäviltä asioilta ja vastaavasti korottaa saastuttaville tuotteille ja palveluille. Muita ohjauskeinoja ovat innovaatio- ja yritystuet. (Sitra 2017.)

Kuva. YK:n kestävän kehityksen tavoitteet. (Sitra 2017.)

Yritykset voivat edistää kiertotaloutta suunnittelemalla entistä kestävimpiä tuotteita, joita voidaan korjata ja kierrättää. Kiertotaloudessa kulutus perustuu omistamisen sijaan enemmän palveluiden käyttämiseen. Muun muassa autojen yhteiskäyttö olisi järkevämpää omistamisen sijaan, koska pääasiassa henkilöautot seisovat käyttämättöminä keskimäärin yli 90 % vuorokaudesta. (Sitra 2017.)

Se, miten yrittäjyys liittyy tähän, on kokeiluoppiminen. Oleellista olisi testata uusia tapoja ennakkoluulottomasti ja oppia myös epäonnistumisista. Kiertotalousosaaminen kuuluu jokaisen tulevaisuuden tekijän työkalupakkiin. Korkeakouluympäristössä näitä taitoja voi oppia esimerkiksi Circula kiertotalous- ja yrittäjyyspelin avulla, jossa tutustutaan kiertotalouteen luovan tiimityön kautta. (Cirkula 2020.)

Sustainable-driven Entrepreneurship -hanke (2019 – 2022)*Rahoittaja: Erasmus +*
Päätoteuttaja: SeduKumppanit: Sedu, SeAMK, Hogent, Apro, BSS Nieburg, Generalitat de Catalunya, Kurikka lukio, Roc Friese Poort, WSX enterprise
Tavoitteet:
– lisätä ja kasvattaa yrittäjähenkisyyttä opiskelijoiden, opettajien ja valmentajien keskuudessa
– lisätä tietoisuutta kestävästä ja vastuullisesta yrittäjyydestä– tuottaa oppi- ja opetusmateriaalia kestävästä yrittäjyydestä
*– luoda ja pilotoida paikallinen ja Euroopan tasoinen kilpailu, jossa ratkotaan eri yritysten ongelmia kestävästä ja vastuullisesta yrittäjyydestä***Petra Sippola**

KTT, yrittäjyyden lehtori
SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Lähteet

Cirkula – kiertotalous- ja yrittäjyyspeli. 2020. Saatavana: https://circula.fi/

Kiertotalousosaamista ammattikorkeakouluihin. 2020. Saatavana: https://kiertotalousamk.turkuamk.fi/

Sitra. 2020. Kiertotalouden kiinnostavimmat-lista. Saatavana: https://www.sitra.fi/hankkeet/kiertotalouden-kiinnostavimmat/#lista

Sitra. 2019. Yrityksen kassavirrat pulppuavat jatkossa kiertotaloudesta. Saatavana: https://www.sitra.fi/artikkelit/yritysten-kassavirrat-pulppuavat-jatkossa-kiertotaloudesta/

Sitra. 2017. Kunnianhimoiset kehitystavoitteet edellyttävät kiertotaloutta. Saatavana: https://www.sitra.fi/artikkelit/kunnianhimoiset-kehitystavoitteet-edellyttavat-kiertotaloutta/